

Monumentnummer*: 516464

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 05 maart 2001
Kadaster deel/nr 82739/184

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*					
Leeuwarden	Leeuwarden	Fryslân					
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Sint Jacobsstraat	2 c	c		8911 HT	Leeuwarden		
Naauw	3			8911 HW	Leeuwarden		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel		
Leeuwarden	A				1938		

Omschrijving**

Inleiding

WINKELPAND MET BOVENWONING, omstreeks 1905 en mogelijk naar ontwerp van architect W.C. de Groot gebouwd hoog winkelpand in een overdadige en stijlzuivere Neo-Renaissancestijl. Waarschijnlijk heeft Th. Zuhorn de opdracht tot het modemagazijn gegeven; in 1916 zit deze 'lapkepoep' zeker in het pand. Een van de opmerkelijkste (winkel)panden in deze stijl omdat de overdadig versierde neo-renaissance overigens in Leeuwarden voorkomt bij gebouwen die institutionele welstand en representatie moeten uitstralen, zoals de Julianavleugel van Nieuw Sint-Anthoon en het hoofdgebouw van het Diaconessenhuis, beide werken van W.C. de Groot. Het pand is als winkelhuis in gebruik gebleven. De huidige gebruiker heeft het oorspronkelijk winkelfront weer in het zicht gebracht en trof daar enige beschadigingen aan die nog niet gerepareerd zijn.

Beschrijving EXTERIEUR: Hoog, smal en ondiep pand op wigvormige plattegrond van drie bouwlagen onder een hoog zadeldak. Voorgevel grotendeels gemetseld van bruingrijze perssteen, doorspekt met banden van zandsteen. De pui op de beganegrond is gevat in een poort-achtige constructie, gedragen door pilasters van rood-roze baksteen op basementen van hardsteen met gebosseerde velden, banden van hardsteen en lijstkapitelen/consols. Daarop hebben (thans niet meer aanwezige) draagdieren van hardsteen gestaan, links een gevleugelde wolf en rechts een wolf zonder vleugels. Op deze dragers rust een ijzeren latei, decoratief van ijzer in

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

een getoogde vorm gesmeed en voorzien van luchtroosters. Boven de latei is nog een flinke geprofileerde kroonlijst gelegd. Binnen deze draagconstructie links een portiek met tegels en een niet oorspronkelijke winkeldeur en rechts een etalagevenster met aan de portiekzijde kwart rond gebogen glas op een geprofileerd basement. Vanaf het midden van de tweede bouwlaag bezit de gevel een in de hoogte toenemende plastiek door een uit de gevel springend geheel van muurdammen, rondbogen en een zeer plastische geveltop, alles royaal verrijkt met beeldhouwwerk van zandsteen. De nog smalle penanten beginnen aan de zijkanten halverwege de tweede bouwlaag aan de zijkanten en worden gesteund door consoles in de vorm van vrouwenmaskers met Ionische voluutkrullen. Na tussenkapitelen met blokjes worden de penanten iets zwaarder langs de derde bouwlaag voorgezet en daar begint halverwege op de dam tussen de ramen ook in het midden een uitgemetseld penant, steunend op een console met een bebaarde mannenkop met eveneens voluutkrullen. Boven de vensters van de derde bouwlaag komen de uitgemetselde penanten samen in vier grote rondbogen die boven de vensters gesteund worden door sluitsteen/consoles in de vorm van wolvenkoppen. De hoge T-vensters van de tweede laag worden gedekt door waaiervormige ontlastingen met neggen en de gedrukte T-vensters van de derde laag door korfbogige ontlastingen met neggen en verdiepte boogtrommels met metselmozaïek. Consolevormige sluitsteentjes van de rondbogen en op de hoeken overhoeks geplaatste engelenkopjes steunen een profiellijst die de overgang van de derde laag naar de geveltop markeert. De geveltop is in stijlzuivere Neo-Maniëristische stijl gevormd naar modellen uit de voorbeeldboeken van Hans Vredeman de Vries. Het is een top met veel rolwerk met klauwstukken en sierbollen en tot twee keer toe een gemetselde kroonlijst met golgvormige consoles. In het eerste gevelveld wordt het kruisvenster - oorspronkelijk met luiken - geflankeerd door dubbele pilasters. In het hoogste gevelveld is een grote Mercuriuskop met gevleugelde helm in vol reliëf aangebracht. Een gebogen tympaan met schouders, sierbollen en een obeliskje bekroont het geheel.

INTERIEUR: Op de begane grond diverse malen verbouwd voor uiteenlopende winkelfuncties. Onder het systeemplafond zijn Rijk gedecoreerde kroonlijstafwerking van de wanden en een stucplafond nog aanwezig. De bovenwoning is qua indeling nog grotendeels in oorspronkelijke staat, maar de afwerking is, op onder meer de paneeldeuren na, geheel gemoderniseerd.

Waardering

Pand van algemeen cultuurhistorisch en architectuurhistorisch belang

- als opmerkelijk voorbeeld van ondernemerstrots waardoor dit winkelhuis representatie en decorum uitstraalt;
- vanwege de gave en rijk versierde Neo-Renaissance-stijl; - vanwege de prominente plaats die het pand door zijn hoogte in de gesloten gevelwand aan de gracht van het Naauw inneemt.

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Winkel (G)

Functie

Kledingzaak

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument